

21.4.2020

ספרות ילדים לחינוך נגד גזענות – אדם אפאל ללרבייה למנהיגה העשרייה.

(הצעת ספורים מתוך המאמר: "נגד הגזענות: העצמת ילדים בגיל הרך". ד. חגית גור זיו, סמינר הקיבוצים. (2015). בתוך שיעורים לחיים: חינוך נגד גזענות מהגן ועד התיכון.

עידוד דיונים ושיחות בעקבות הקראת הספורים.

חשוב לטפח בקרב הילדים והילדות תפיסה ביקורתית באמצעות ספרות הילדים ולפתח אצלם עמדה ערכית עקרונית שדוגלת בשוויון. כמו כן, אפשר לקיים שיחות המעמדות את המציאות של הילדים עם מה שמוצג בספרי הילדים.

تشجيع الحديث والنقاش بعد قراءة القصص.

من المهم تشجيع الأطفال على تنمية التوجه النقدي من خلال أدب الأطفال وتطوير موقف قيمي ومبدئي لديهم، مبني على المساواة. كما بالإمكان، أيضاً، المبادرة إلى حوارات تواجه واقع الأطفال مع الواقع المعروض في كل قصة أو كتاب.

<https://www.youtube.com/watch?v=sbb-LLK9IRw> "משהו אחר"

סיפור מאת קתרין קייב מספר על יצור בשם "משהו אחר", שהופלה לרעה בגלל שנראה אחרת מכולם. "משהו אחר" מצטערים, אתה לא משלנו. אתה לא כמונו. אתה משהו אחר", אמרו לו וסירבו לשחק אתו. כשהיה בביתו בא אליו יצור אחר, שונה ממנו, שרצה לשחק אתו, והוא עצמו, שהיה מופלה לרעה על ידי חבריו, דחה אותו מאותה הסיבה שהאחרים דחו אותו-עצמו. אלא שברגע האחרון, לאחר שגירש אותו מביתו, הוא נזכר ברגש הדחייה שהוא עצמו חווה, קרא לאורח השונה לחזור ואמר לו: "אתה לא כמוני, אבל לי בכלל לא אכפת." הוא הזמין את היצור להישאר והם נהיו חברים. זהו ספר מקסים שכדאי לקרוא אותו, לשוחח עליו, להמחזיז אותו ולחשוב במה הוא דומה למה שאנחנו מכירים.

הספר "משהו אחר" עוסק בזיהוי האחרות, חושף התנהגות מפלה על רקע השונות ושולל אותה בצורה חינוכית ונחמדה.

(גור זיו, חגית. בתוך "שיעור לחיים: חינוך נגד גזענות. (2015).

"شيء آخر"

قصة بقلم كاترين كيبب، تحكي قصة مخلوق اسمه "شيء آخر" تم التمييز ضده لأن شكله مختلف عن الجميع.

أسفون انت لست منا. أنت لست مثلنا. أنت "شيء آخر"، قالوا له ورفضوا اللعب معه. عندما كان في بيته حضر إليه مخلوق آخر، مختلف عنه، وأراد أن يلعب معه، لكنه وهو الذي عانى من التمييز بنفسه، رفض اللعب لنفس السبب الذي

رفضه لأجله الآخرون. إلا أنه وفي اللحظة الأخيرة، وبعد أن طرده من بيته، تذكر الشعور بالرفض الذي عانى منه. نادى على الزائر المختلف وطلب منه العودة، وقال له: "أنت لست مثلي ولكن هذا لا يهمني بالمرّة". دعا المخلوق لكي يبقى وأصبحا صديقين. هذا كتاب رائع من المحبذ قراءته والتحدث عنه وتحويله إلى تمثيلية والتفكير بوجه التشابه مع الحالات التي نعرفها.

يتعامل كتاب "شيء آخر" مع التعرف على الآخر ويكشف عن تعامل ينطوي على التمييز بسبب الاختلاف ويرفضه بشكل جميل ولطيف.

(من مقال د. حجيت جور زيف. قسم الطفولة المبكرة. سمينار هكبوتسيم داخل كتاب دروس للحياة: التربية لمناهضة العنصرية. 2015)

הברווזון המכוער

סרטון בעברית

אחריו ספור הברווזון המכוער כתוב בערבית.

<https://www.youtube.com/watch?v=3mbY2hM-awY&t=295s>

בסיפור של הברווזון המכוער, למשל, שבו דוחים את הברווז ומתייגים אותו כמכוער בגלל צבעו, אפשר לשוחח על האפליה והגזענות ולהציע לילדים: 1. להמציא המשך אחר לסיפור מהרגע שבו הברווזונים מבחינים שצבעו שונה משלהם.

2. אפשר לעודד את הילדים ליצור סיפור שיש בו קבלה ושוויון או מאבק של הברווזון על זכויותיו ליחס הוגן.

البطة القبيحة

في إحدى أيام الخريف كانت هناك بطة تنتظر بيضها كي يفقس وكانت تنتظر تلك اللحظة التي سترى بها صغارها بفارغ الصبر وبعد مرور عدة ايام بدأت البيضات تفقس واحدة تلو الاخرى ففقس أول بيضة وخرجت منها بطة صغيرة ثم تلتها البيضات الاخرى حتى اصبح هناك سبع بطات صغيرة جميلة لكن اكبر بيضة كانت موجودة لم تفقس، وبقيت البطة الام تنتظر البيضة الكبيرة ان تفقس بفارغ الصبر، وقالت الام في نفسها: لا بد وان هذه البطة هي اجمل واحدة لأنّها اكبر بيضة وآخر واحدة فقسست لكن المفاجأة الكبرى كانت عندما فقسست البيضة الكبيرة فخرجت منها بطة بريش رمادي غامق، فحزنت الام كثيرا لأنّها رأت ان هذه البطة القبيحة تختلف عن اخوتها.

اصبح الجميع يسخرون من البطة القبيحة ويقولون بانها لا تشبه اخوتها واصبحوا ينادونها بالبطة القبيحة فشعرت البطة القبيحة باليأس والحزن وقررت ان تترك امها واخوتها وتعيش وحدها بالقرب من بركة صغيرة؛ ولكن عندما اتى الشتاء، شعرت البطة القبيحة بالجوع والبرد الشديد والوحدة؛ بينما كان اخوتها يعيشون مع امهم في دفاء؛ مما زاد في حزنها. وكان كلما مرّ حيوانٌ الى جانبها سخر منها وقال لها: بطة قبيحة بطة قبيحة وفي يوم ما في عز البرد مرت عجوزٌ من جانب البركة التي كانت تعيش عندها البطة القبيحة، فأشفقت على حالها واخذتها معها الى بيتها كي تطعمها وتمنحها الدفاء؛ وظلت العجوز تعتني بالبطة القبيحة عدّة اسابيع حتى كبرت قليلا واصبحت أقوى. في يوم خرجت البطة القبيحة الى الحديقة فرات سربا من الطيور الجميلة تحلق في السماء فقالت في نفسها: ليتني كنت جميلة مثل هذه الطيور المحلقة في السماء واخذت تبكي بشدة وبعد انقضاء الشتاء كبرت البطة القبيحة كثيرا وتغير شكلها فذهبت الى بركة ماء كي تسبح قليلا فرات انعكاس صورتها على وجه الماء فانبهرت بشكلها الجديد لقد رات طائرا في غاية الجمال يشبه الطيور التي كانت محلقة في السماء. فلم تصدق نفسها حتى حركت جناحيها فعرفت انها في الحقيقة لم تكن بطة انما بجعة جميلة لكن سوء حظها عندما كانت بيضة جعلها تستقر مع بيض البط ففرحت البجعة بعد ان عرفت انها ليست بطة قبيحة وعاشت عيشة سعيدة مع باقي البجعات واصبحت تحلق في السماء وكانت كلما رأت البطات في بركة الماء شكرت ربها انها ليست بطة قبيحة انما بجعة ساحرة الجمال.

مهام : تشجيع الحديث والنقاش بعد قراءة القصص.

1. إعادة كتابة القصة، والتي يتم فيها رفض البطة ووصمها بالبشاعة بسبب لونها.

2. يمكن التحدث عن التمييز والعنصرية، وأن يقترح على الأطفال أن يكتبوا تتمة أخرى للقصة من اللحظة التي تلاحظ فيها البطات لونها المختلف.

3. من الممكن تشجيع الأطفال على كتابة قصة تعبر عن التقبل والمساواة أو نضال البطة من أجل حقوقها والمعاملة المنصفة.

"روني צוחקת"

روني צוחקת של ג'ין וויליס וטוני روس, מספר על ילדה בשם רוני שעושה פעולות שונות: שרה, צוחקת,, רוקדת, רוכבת, לפעמים שמחה לפעמים עצובה. אין שום הבדל בינה לבין הילדים האחרים: "כזו היא רוני". מקצה הרגל ועד הפוני, ממש כמוך – ממש כמוני". בתמונה האחרונה של הספר רואים שהיא נעה בכסא גלגלים. זהו ספר נפלא לחנך ילדים/ות כנגד אפליה על בסיס מוגבלות, או כל בסיס אחר. בעקבותיו אפשר לשוחח עם הילדים על חוסר המשמעות של הבדלים כמו צבע עור, כמו מגדר, כמו מוגבלות פיזית. פעילות המשך היא להכין ספרים דומים על בנים ובנות, על ילדים עם צבע עור שונה, על ילדים עם תרבות שונה, דת שונה, מעמד סוציו-אקונומי מגוון, אתניות שונה וכדומה, סיפורים שכולם מסתיימים באמירה "ממש כמוך ממש כמוני" ומדגישים את המשותף על פני השונה ואת ההתייחסות השוויונית בניגוד לאפליה.

روني تضحك

יחכי כתאב "روني تضحك"، قصة طفلة اسمها روني تقوم بأعمال مختلفة: تغني، تضحك، ترقص، تمارس رياضة الركوب على الخيل، تكون أحيانا سعيدة وأحيانا أخرى حزينة. لا فرق بينها وبين أطفال آخرين: "هكذا هي روني، من أخص قدميها حتى شعرها المقصوص على شكل بوني، بالضبط مثلك - بالضبط مثلي". في الصفحة الأخيرة للقصة، نرى أنها تتحرك في كرسي عجالات. إنه كتاب رائع للتربية ضد التمييز على خلفية الإعاقة أو على أية خلفية أخرى. مُمكن بعد قراءته الحديث مع الأطفال عن عدم أهمية هذه الفروقات مثل. لون البشرة، اطفال من ثقافة مختلفة، ديانة مختلفة، مكانة اجتماعية - اقتصادية وعرق مختلف وغيرها، قصص تنتهي بالقول

" מללל למלל מללל למלל " , ולולל עלל המלללל אכלל מלל עלל המלללל וללללל המללל עלל
المساواة خلاف التمييز .

www.youtube.com

(רונל צולללל בעברלל) RokuStick-5556AE558504 youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=YR-MnLY37Tg>